

„Tarpautinė finansų teisės apžvalga“ (International Finance Law Review 1000) paskelbė 2008 m. vertinimus. Lideika, Petrauskas, Valiūnas ir partneriai LAWIN advokatų kontora yra rekomenduojama kaip pirmaujanti kapitalo rinkos, įmonių įsigijimo ir susijungimo, projektų finansavimo srityse bei kaip vienintelė pirmaujanti bankininkystės teisės srityje.

„Giedrius Stasevičius vadovauja pirmaujančiai kapitalo rinkų teisės specialistų komandai. Varžovai jį apibūdina kaip „vieną iš pačių geriausių“, kurį itin gerbia konkurentai. Anot vieno iš jų: „Jis yra kompetentingas ir puikiai pažįsta rinkas – jis turi gerą reputaciją.“ Jo vadovaujamos grupės narys Gediminas Rečiūnas „yra jaunesnis, tačiau jo kompetencija leis jam daug pasiekti“. Klientai kreipiasi į šią kontorą, žinodami kad gaus puikios kokybės paslaugas, ir todėl, kad jos teisininkai yra „labai dėmesingi“ klientui“ (IFLR1000, 2008).

Tarpautinis žinyras rekomenduoja 7 kontoros teisininkus šiose srityse:

- partnerį Giedrių Stasevičių ir asocijuotą partnerį Gediminą Rečiūną kaip geriausių bankininkystės teisės srityje specialistus;
- vadovaujantį partnerį Rolandą Valiūną ir partnerį Žilviną Zinkevičių kaip pirmaujančius įmonių įsigijimų bei susijungimų teisės specialistus;
- partnerį Jaunį Gumbį kaip geriausią konkurencijos teisės specialistą;
- vadovaujantį partnerį Rolandą Valiūną ir asocijuotą partnerę Dovilę Burgienę kaip labiausiai išsiskiriančius įmonių valdymo teisės specialistus;
- partnerį Giedrių Stasevičių taip pat kaip geriausią projektų finansavimo teisės ekspertą;
- partnerį Rolandą Galvėną taip pat kaip pirmaujantį nekilnojamojo turto teisės specialistą.

IFLR1000 yra Legal Media Group žinyras, leidžiamas Londone. Tai vienas įtakingiausių žinyrų finansų bei bankininkystės srityje, kurio vertinimais remiamasi bei pasitikimi daugelio žalių specialistai. Kiekvienais metais šiame leidinyje skelbiamos geriausios advokatų kontoros, konsultuojančios įmonių finansų teisės srityje, kurios nustatomos remiantis kokybinio tyrimo rezultatais.

Daugiau informacijos svetainėje www.iflr1000.com

Giedrė Valentaitė, advokatų kontoros Lideika, Petrauskas, Valiūnas ir partneriai LAWIN asocijuota teisininkė, Nyderlandų Karalystės Ambasados ir Lietuvos ekonominės plėtros agentūros (LEPA) 2007 m. spalio 17 d. organizuotame seminare „Lietuva ir Olandija: galimybės ir perspektyvos verslo bendradarbiavimui“ skaitė pranešimą „Verslo teisė aplinka Olandijoje“.

Seminaro tikslas – supažindinti Lietuvos verslininkus su verslo galimybėmis Olandijoje. Šis renginys tęsia renginių ciklą, kurių metu Lietuvos verslo atstovams pristatomos potencialios rinkos, sudaroma galimybė tiksliau identifikuoti Lietuvos verslo interesus jose. Savo verslo patirtimi Nyderlanduose dalinasi atstovai iš Lietuvos bei Nyderlandų.

Giedrė Valentaitė yra išsamiai susipažinusi su Nyderlandų teisine aplinka ir turi šioje srityje

asmeninės patirties. G. Valentaitė studijavo verslo administravimą RSM Erasmus universitete (RSM Erasmus University), Nyderlanduose (2005–2007m.), 2007 m. jai yra suteiktas šio universiteto verslo administravimo magistro (MBA) laipsnis.

Daugiau informacijos svetainėje www.lepa.lt

Lideika, Petrauskas, Valiūnas ir partneriai LAWIN profesionalai Dovilė Burgienė, Simona Oliškevičiūtė, Marius Juonys, Laura Šlepaite ir Robertas Čiočys konsultavo telekomunikacijų bendrovę „TEO LT“, kuri 2007 m. spalio 30 d. pasirašė sutartį dėl 100 procentų UAB „Nacionalinė skaitmeninė televizija“ akcijų įsigijimo iš UAB „Mikrovisatos TV“ akcininkų. UAB „Nacionalinė skaitmeninė televizija“ turi dvi licencijas, suteikiančias teisę retransliuoti televizijos kanalų skaitmeninės antžeminės televizijos (DVB-T) tinklais.

Lideika, Petrauskas, Valiūnas ir partneriai LAWIN profesionalai Dovilė Burgienė ir Sandra Prichožaj, kartu su kolegomis iš Lepik & Luhaar LAWIN Estijoje konsultavo Norvegijos verslo grupės „Orkla“ įmonę „Axellus“, kuri spalio 31 d. pasirašė verslo pirkimo sutartį su farmacijos bendrove „Berren Medical“.

Pagal pasirašytą sutartį „Axellus“ perima iš „Berren Medical“ trečiųjų šalių nereceptinių farmacinio produktų platinio verslą Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje. Taip pat šalys toliau vykdys bendrą veiklą receptinių farmacinio produktų pardavimo srityje visose Baltijos šalyse.

Sandorio užbaigimui dar turi pritarti Latvijos konkurencijos taryba, užbaigimas planuojamas š.m. gruodžio pradžioje.

ES TEISĖS NAUJIENOS

FARMACIJOS TEISĖ

2007 m. spalio 30 d. buvo priimtas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas dėl pažangiosios terapijos vaistinių preparatų, iš dalies pakeičiantis Direktyvą 2001/83/EB ir Reglamentą (EB) Nr. 726/2004 (3627/07).

Reglamentas nustato konkrečias taisykles dėl pažangiosios terapijos vaistinių preparatų prekybos leidimų, priežiūros ir farmacinio budrumo. Jo pagrindinis tikslas – sukurti vieną teisinę bazę trijų rūšių pažangiajai terapijai (genų terapija, somatinių ląstelių terapija ir audinių inžinerija), kuri labai sparčiai vystosi dėka mokslo pažangos ląstelių ir molekulių biotechnologijų srityje.

Atsižvelgiant į pažangiosios terapijos vaistinių preparatų naujoviškumą ir techninę specifiką, Reglamentas nustato specialiai sukurtas ir suderintas leidimo prekiauti šiais produktais taisykles, kuriomis siekiama užtikrinti aukštus saugumo standartus ir laisvą šių produktų judėjimą Bendrijoje.

Šis Reglamentas netrukdo taikyti nacionalinius teisės aktus, etikos sumetimais draudžiančius ar ribojančius medicininių produktų, savo sudėtyje turinčių tam tikrų ląstelių, sudarytų arba gautų iš tų ląstelių, pardavimą, tiekimą ar naudojimą.

Daugiau informacijos šiuo klausimu galima rasti

Jogailos g. 9/1, 01116 Vilnius
Tel. (8 5) 268 1888
Faksas (8 5) 212 5591
E. paštas vilnius@lawin.lt
www.lawin.lt

Puodžių g. 29a, 92125 Klaipėda
Tel. (8 46) 312 188
Faksas (8 46) 312 189
E. paštas klaipeda@lawin.lt
www.lawin.lt

Advokatų kontora Lideika, Petrauskas, Valiūnas ir partneriai LAWIN teikia paslaugas visose pagrindinėse verslo teisės srityse.

Kontoros specialistų darbas organizuojamas įmonių; finansų ir mokesčių; prekybos ir technologijų; turto ir aplinkosaugos; ginčų sprendimo ir transporto praktikos grupėse.

Lideika, Petrauskas, Valiūnas ir partneriai LAWIN yra LAWIN – pirmaujančių Baltijos šalių advokatų kontorų grupės – narė. LAWIN grupę kartu su mumis sudaro advokatų kontoros Klavins & Slaidins LAWIN iš Latvijos ir Lepik & Luhaar LAWIN iš Estijos. LAWIN vienija daugiau nei 100 teisininkų ir yra didžiausia teisiųjų paslaugų teikėja Baltijos šalyse.

Lideika, Petrauskas, Valiūnas ir partneriai LAWIN pradėjo veiklą 1992 m. Vilniuje. Nuo 1998 m. veikia filialas Klaipėdoje. Šiuo metu advokatų kontoroje dirba daugiau nei 50 profesionalų.

Biuletenyje pateikta teisės naujienų apžvalga yra tik informacinio pobūdžio ir negali būti vertinama kaip teisinė išvada ar konsultacija.

internete:

<http://www.europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=PRES/07/249&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>

DARBO TEISĖ

2007 m. spalio 26 d. Europos Komisija pasiūlė ketveriems metams – iki 2012 m. balandžio 30 d. – atidėti Direktyvos 2004/40/EB dėl būtiniausių saugos ir sveikatos reikalavimų, susijusių su fizikinių veiksmų (elektromagnetinių laukų) keliamo rizika darbuotojams perkėlimo į nacionalinius teisės aktus terminą.

Tai suteiks pakankamai laiko parengti esminį Direktyvos pakeitimą tam, kad būtų galima atsižvelgti į naujausius mokslinių tyrimų rezultatus dėl galimo ribinių verčių neigiamo poveikio magnetinio rezonanso tomografijos (MRT) naudojimui medicinoje. 2004 m. balandį Europos Parlamento ir Tarybos Direktyva 2004/40 turėjo būti perkelta į nacionalinę teisę iki 2008 m. balandžio. Jos turinys buvo pagrįstas Tarpautinės apsaugos nuo nejonizuojančiosios spinduliuotės komisijos (*International Commission for Non-ionising Radiation Protection* – ICNIRP) naujausiais to meto moksliniais duomenimis. 2006 m. Komisija gavo informacijos, kad šio teisės akto įgyvendinimas galėtų trukdyti

naudoti MRT medicinos veikloje. Todėl šios Direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę termino pratęsimas leis parengti esminį šios Direktyvos pakeitimą, kurio tikslas – užtikrinti apsaugą nuo ribinių verčių galimo neigiamo poveikio MRT naudojimui medicinoje tuo pat metu tinkamai apsaugant su MRT dirbantį personalą. Be to, būtų nuodugnai iširta situacija visuose sektoriuose siekiant užtikrinti aukštą darbuotojų, darbe patiriančių elektromagnetinio lauko poveikį, sveikatos ir saugos lygį.

Daugiau informacijos ieškokite internete:

<http://www.europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/07/1610&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>

TELEKOMUNIKACIJOS

2007 m. spalio 30 d. Komisija priėmė sprendimą palikti du Europos pagalbos telefono numerius. Nemokami numeriai 116111 ir 116123 yra skirti vaikams ir suaugusiems, kuriems reikia emocinės pagalbos. Teikti šias paslaugas telefonais 116111 ir 116123 visoje ES teritorijoje bus visiškai patikėta nacionalinėms organizacijoms. Šias paslaugas teikti pageidaujantys organizacijos gali dėl to kreiptis per nacionalinę telekomunikacijos priežiūros instituciją 2008 m. pavasarį.

Išsamiau šiuo klausimu skaitykite internete:

http://ec.europa.eu/information_society/newsroom/cf/itemdetail.cfm?item_id=3692

LIETUVOS TEISĖS NAUJIENOS

MOKESČIŲ TEISĖ

2007 m. spalio 16 d. Valstybinės mokesčių inspekcijos viršininko įsakymu Nr. VA-67 buvo pakeistas įsakymas „Dėl atleidimo nuo baudų ir delspinigių“. Pagal padarytus pakeitimus mokesčių mokėtojas turi būti atleidžiamas nuo už nesumokėtus mokesčius skaičiuojamų delspinigių mokesčių administratoriaus iniciatyva, kai mokesčių administratorius, vykdydamas mokesčių apskaitos funkcijas nustato, kad mokesčių mokėtojas atskira veika, nors ir pažeidžiančia mokesčio įstatymo nuostatas, nedaro žalos biudžetui.

DARBO TEISĖ

2007 m. rugsėjo 26 d. Vyriausybės nutarimu Nr. 1023 „Dėl bazinės mėnesinės algos ir bazinio valandinio atlygio padidinimo“ nuo 2008 m. sausio 1 d. buvo patvirtinta bazinė mėnesinė alga – 128 litai ir bazinis valandinis atlygis – 0,76 litai.

SUTARČIŲ TEISĖ

Sutartinės netesybos gali būti didesnės už patirtas nuostolius. 2007 m. spalio 12 d. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas civilinėje byloje Nr. 3K-3-157/2007 J.N. v. T.M. v V.M. pažymėjo, kad CK 6.73 straipsnio 1 dalyje ir 6.258 straipsnyje įtvirtintas netesybų įskaitymo į nuostolius principas nesudaro teisinio pagrindo sumažinti sutartinės netesybas iki įrodytų nuostolių dydžio, nes kitaip būtų paneigtas sutarčių laisvės principas. Kodekso nuostatos panaikina teisinį pagrindą kreditoriui reikalauti baudinių netesybų, t.y. ir nuostolių, ir netesybų visos sumos tuo pat metu, bet leidžia gauti protingo dydžio sutartinės netesybas, kai jos yra didesnės už įrodytus kreditoriaus nuostolius. Sutartinės netesybos gali būti sumažintos, jei teismas nustato, jog jos yra nepagrįstai didelės, sudaro pagrindą šaliai piktnaudžiauti teise ir nepagrįstai praturtėti. Kriterijus, pagal kuriuos vertinama, ar sutartinės netesybos nėra nepagrįstai didelės, nustatys ir pagal juos vertins teismai, nagrinėjantys bylas.

STATYBOS TEISĖ

Greitimo sklypo savininko atsisakymas duoti sutikimą statybos leidimui gauti turi būti protingai motyvuotas. 2007 m. spalio 12 d. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas civilinėje byloje Nr. 3K-3-441/2007 A. Š. v A. J. P. pažymėjo, kad atsakovės atsisakymas duoti sutikimą suprantamas kaip ieškovo teisės į statybą ginčijimas, todėl atsisakymas turi būti protingai motyvuotas. Protingais motyvais galima pripažinti faktais, specialistų išvadomis, kitais patikimais duomenimis pagrįstus argumentus, kurie patvirtintų, kad ieškovo vykdoma namo rekonstrukcija pakeis atsakovės gyvenimo ar veiklos sąlygas, buvusias iki rekonstrukcijos, kitaip nei nustatyta statybos techninių dokumentų, teisės normų, reglamentuojančių statinio saugos ir eksploatavimo sąlygas, pvz., turi nepablogėti esama pastato techninė būklė, išlikti galimybė

patekti į kelius ir gatves, natūralus apšvietimas, atitinkamų higienos standartų keliama reikalavimai dėl triukšmo, vibracijos, oro taršos ir kiti.

ŽEMĖS ŪKIO TEISĖ

2007 m. rugsėjo 28 d. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu Nr. 3D-432 buvo patvirtintos Nekvotinės gamybos baltojo cukraus panaudojimo taisyklės, kuriomis nustatyta nekvotinės gamybos cukraus, izogliukozės ar inulino sirupo, kuriuos gamintojas pagamina viršydamas kvotą, panaudojimo tam tikrų produktų gamybai tvarka, tokios gamybos fizinės kontrolės reikalavimai.

MIGRACIJOS TEISĖ

2007 m. spalio 25 d. Vidaus reikalų ministro įsakymu Nr. 1V-369 buvo patvirtintas Pažymų Europos Sąjungos valstybės narės piliečio teisei nuolat gyventi Lietuvoje patvirtinti išdavimo tvarkos aprašas, kuriuo buvo patvirtinta Europos Sąjungos valstybės narės piliečio prašymo patvirtinti teisę nuolat gyventi Lietuvoje bei prie jo pridedamų dokumentų pateikimo tvarka bei pažymų išdavimo reikalavimai.

SVEIKATOS APSAUGOS TEISĖ

2007 m. spalio 17 d. Vyriausybės nutarimu Nr. 1117 buvo patvirtintas Valstybės tabako kontrolės programos įgyvendinimo 2007-2010 metų priemonių planas, kuriuo buvo numatyta skirti 470 000 litų įvairių priemonių, padedančių mažinti tabako gaminių vartojimą visuomenėje, finansavimui. Priemonių plane planuojamas tabako gaminių akcizų tarifų didinimas bei visų formų tabako gaminių reklamos uždraudimas.

2007 m. spalio 5 d. Sveikatos apsaugos ministro įsakymu Nr. V-791 buvo patvirtintas Ūkinės komercinės veiklos rūšių, kurioms būtinas leidimas-higienos pasas, sąrašas bei leidimų-higienos pasų išdavimo taisyklės, kurios nustato leidimo-higienos paso išdavimo, atsisakymo išduoti, patikslinimo, galiojimo panaikinimo sąlygas ir tvarką bei veiklos sričių, kuriomis verčiantis būtina turėti leidimą-higienos pasą, sąrašą.

BENDROSIOS DALINĖS NUOSAVYBĖS TEISĖ

Pakartotinio pranešimo neįsiuntimas kitiems bendraturčiams apie ketinimą parduoti savo bendrosios dalinės nuosavybės dalį nereiškia jų pirmenybės teisės pažeidimo. 2007 m. spalio 8 d. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas civilinėje byloje Nr. 3K-7-273/2007 V.S v L. J. Ir R. S. konstatavo, kad jei bendraturtis, nusprendęs parduoti savo dalį ir tinkamai pranešęs kitiems bendraturčiams apie šią teisę pirkti parduodamą dalį pirmenybės teise, nekeičia savo valios dėl bendraja nuosavybe esančios dalies pardavimo, tačiau neįgyvendina šio siekio dar kurį laiką, tai jis neprivalo pakartotinai pranešti kitam bendraturčiui apie šios dalies pardavimą. Tuo atveju, kai kiti bendraturčiai nepasinaudoja

pirmenybės teise per įstatyme nurodytą ar bendraturčių susitarimu nustatytą terminą, o bendrosios nuosavybės dalis neparduodama dar kurį laiką, tai jie, pakeitę savo sprendimą dėl dalies, esančios bendrąja nuosavybe įsigijimo, elgdamiesi sąžiningai, protingai ir teisingai, turėtų informuoti šią dalį parduodantį bendraturtį apie norą ją pirkti.

■ NUOSAVYBĖS TEISIŲ ATKŪRIMO Į □ ■ NEKILNOJAMĄJĮ TURĄ TEISĖ

Pažeistų nuosavybės teisių gynimo principo pripažinimas prioritėtinu nereiškia, kad tol, kol nėra iki galo išspręstas nuosavybės teisių į nekilnojamąjį turtą atkūrimo klausimas, šio turto naudojimas apskritai yra negalimas. 2007 m. spalio 12 d. Lietuvos Aukščiausiasis teismas civilinėje byloje Nr. 3K-3-432/2007 A. A. L. v. Kauno apskrities viršininko administracija ir A. M. Š. konstatavo, kad nuosavybės teisių atkūrimo procesui esant tęstiniam ir pakankamai ilgam, įgaliotoms valstybės institucijoms tenka spręsti nekilnojamojo turto, kurio buvusių savininkų ar jų teisių perėmėjų nuosavybės teisių atkūrimo klausimas dar nėra išspręstas, naudojimo ir kitus klausimus. Tokie sprendimai, jeigu jie nepaneigia buvusių turto savininkų teisių ir neužkerta kelio ateityje priimti ir įgyvendinti sprendimus dėl nuosavybės teisių atkūrimo, negali būti pripažįstami pažeidžiančiais pretendentų atkurti nuosavybę teises. Ieškovo ginčijamoje valstybinės žemės nuomos sutartyje nustatyta sąlyga, kad žemės sklypas atsakovei išnuomojamas ne ilgiau kaip iki sprendimo atkurti nuosavybės teises priėmimo dienos. Taigi tokia nuomos sutartis bei ginčijamas apskrities viršininko įsakymas dėl žemės sklypo nuomos negali būti pripažįstami pažeidžiančiais pretendento į nuosavybės teisių atkūrimą teises.

□ BANKROTO TEISĖ

Kreditorių reikalavimai, atsiradę iki bankroto bylos iškėlimo dienos, gali būti reiškiama iki teismas priima nutartį nutraukti bankroto bylą arba sprendimą dėl įmonės pabaigos. 2007 m. spalio 17 d. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas civilinėje byloje Nr. 3K-7-326/2007 pažymėjo, kad teisinis pagrindas priimti kreditorių pareiškimus dėl reikalavimų, susidariusių iki bankroto bylos iškėlimo, pripažinimo yra tada, kai pripažįstama, jog jie paduoti dėl svarbių priežasčių praleidus įmonių bankroto įstatyme nustatytą terminą, ir teismas nepriėmęs nutarties nutraukti bankroto bylą arba sprendimo dėl įmonės pabaigos. Toks Bankroto įstatymo aiškinimas reikalingas tam, kad būtų užtikrintas teisinio proporcingumo principas, pagal kurį teisės aktais nustatytos ir taikomos priemonės turi būti proporcingos siekiamam tikslui, o asmens teisės negali būti ribojamos labiau negu būtina teisėtam ir visuotinai reikšmingam, konstituciškai pagrįstam tikslui pasiekti, įgyvendinimą.